

Lausunto

29.6.2022

Oikeusministeriölle

Viite: Lausuntopyyntö, dnro VN/17113/2022

Asia: Lausunto lakiluonnoksesta henkilötunnuksen käsittelyä koskevien säännösten täsmentämisestä

Hovioikeus lausuu oikeusministeriön lausuntopyyntöön seuraavan.

Hovioikeus kannattaa ehdotettuja muutoksia tietosuojalakiin ja henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annettuun lakiin. Ehdotus on perusteltu. Hovioikeus tekee seuraavat yksityiskohtahuomiot.

Ehdotuksesta ei ole tiedossa olennaisia muutostarpeita hovioikeuden toimintaan. Hovioikeus toteaa, että hovioikeudessa tunnistautuminen ei tällä hetkellä tapahdu henkilötunnuksen ilmoittamisella.

Sanamuodoltaan ehdotetut säännöstekstit kieltävät ainoastaan henkilötunnuksen sekä nimen ja henkilötunnuksen avulla tehtävän tunnistamisen. Sääntelytapa kiellon kautta ei sanamuodoltaan anna enempää edes esimerkinomaista oikeusohjetta siitä, mitä tunnistamiselta vaaditaan. Kielto ei vastaa siihen, voiko tunnistautuminen tapahtua ainoastaan nimen ja henkilötunnuksen lisäksi jonkin lisätiedon ilmoittamalla.

Perustelujen mukaan rekisterinpitäjän tulisi rakentaa esimerkiksi puhelinasiainnissa tapahtuva henkilöllisyyden todentaminen siten, että tunnistettavalta henkilöltä kysytäisiin muitakin tunnistetietoja, kuten asiakasnumeroa tai muita asiakassuhteelle tyyppisiä lisätietoja, jotka eivät olisi helposti kaikkien saatavilla (s. 11). Edes ehdotuksen perusteluissa ei oteta kantaa siihen, voiko tunnistaminen tapahtua esimerkiksi ainoastaan nimen, henkilötunnuksen ja kotikunnan/asuinosoitteen ilmoittamisen yhdistelmällä. Hovioikeus katsoo olevan tärkeää mainita vähintään ehdotuksen perusteluissa, ettei riittävänä lisätietona voida pitää – paitsi sellaisia tietoja, jotka olisivat helposti kaikkien saatavilla – myöskään sellaisia tietoja, jotka ovat todennäköisesti joutuneet tietomurron tai muun tietosuojaloukkauksen kohteeksi. Esimerkiksi asiakaskortti tai -numero ei tuo lisävarmuutta tunnistamiseen, jos henkilö on ilmoittanut asiakaskorttinsa tai -numeronsa kadonneen tai muutoin paljastuneen ulkopuolisille. Joka tapauksessa kotikunta-/osoitetietoa ei voida pitää riittävänä lisätietona henkilön tunnistamiseksi.

Hovioikeuden presidentti

Asko Välimaa